

BEERTJE

DOOR ALETTA HOOG

Langzaam reikte ze hem over.... blz. 13

BEERTJE

DOOR

ALETTA HOOG

TWEEDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

Wat lag daar voor bruins?

Janneke liep er op een drafje heen.

Maar tegelijk kwam er een jongen van den anderen kant ook op af. En op 'tzelfde oogenblik grepen ze allebei het bruine, waarvan zij zag, toen zij dichterbij was, dat het een speelbeer was.

„Ik zag 'm 't eerst,” zei Janneke.

„Nietes, *ik*, en *ik* zal 'm hebben!”

En beiden trokken ze met kracht aan een poot, en keken elkaar lang niet vriendelijk aan.

Had dat even langer geduurd, dan zou zeker een van Beertjes pooten hem uit het lijf zijn gerukt. Maar toen juist kwam er een agent aangestapt, zóó, dat de jongen hem zag. En omdat hij pas een kwajongensstreek had uit-

gehaald, was hij er niets op gesteld om dicht bij een „oome” te komen. Daarom liet hij Beertje los en zette het op 'n loopen.

Zoo kwam 't, dat Beertje opeens slap aan één poot aan Janneke's hand hing.

Toen kon ze hem in beide handen nemen en hem bekijken.

Niet héél groot was ie, maar toch was 't 'n flinke, een, die je voelde, als je 'm in je arm hield. Eén van z'n zwarte kraalogjes had ie verloren — misschien wel bij z'n val uit den kinderwagen, toen een speelsch klein handje hem weggooide, zonder dat Juf 't merkte. Hier en daar was z'n bruine vel wat kaal: zeker door veel aaien en knijpen van kinderhandjes. Maar 't was tòch 'n lief dier.

Misschien was 't wel juist dat ééne oog en die kaalheid, die dadelijk tot Janneke's hartje spraken en haar Beertje tegen zich aan deed drukken, als moest zij hem over iets troosten.

Wat lekker gevoel, zoo'n zacht dier in je armen! Veel echter nog dan een pop! Zoo'n beer leek net levend met z'n zachte lijf, en z'n pooten, die je zóó kon zetten, dat ze om je arm heen grepen.

Zoo dikwijls had ze al verlangd naar een pop. Maar moeder had geen geld voor speel-

goed, vooral van den winter niet, nu vader en de groote broers telkens geen werk hadden. Janneke was de jongste en had vijf oudere broers, waarvan er twee al op werk waren.

En nu had ze een beer, net als de rijke kinderen, die zij er op straat dikwijls mee zag. Janneke voelde er zich rijk door.

Natuurlijk moest Janneke, toen ze thuis kwam, vertellen hoe zij aan dien beer gekomen was. Moeder sprak er toen over, of ie eigenlijk niet naar 't politiebureau gebracht moest worden voor de „gevonden voorwerpen”. Terwijl moeder 't daarover had met Kees, den oudste, stond Janneke er met een angstig gezichtje bij, want ze begreep wel, dat 't ging om haar beer, of zij 'm houden mocht of niet.

Maar Kees zei: „Hij is al zoo oud, als ie nou nog nieuw was, maar kijk 's hoe kaal! en maar één oog! nee moeder, over zoo'n oud beest daar maken ze geen drukte over, daar gaan de menschen toch niet voor naar 't b'ro om te vragen of ie ook gevonden is.”

O! wat Janneke toen blij was, dat Beertje zoo kaal was en maar één oog had! want dáárom mocht ze 'm dus houden.

Van nu af had Beertje een groote plaats in Janneke's hartje. Voordat ze naar school ging,

gaf ze Beertje altijd 'n zoen op z'n dikke wangen en 'n aai op z'n harigen kop. Kwam ze *van* school, dan was 't eerste wat ze deed: kijken of Beertje nog zat in 't hoekje, waar ze hem had neergezet. En dan 's avonds met naar bed gaan, o! wat was 't dan heerlijk om Beertje in haar arm te nemen en zoo te gaan slapen. De broers plaagden haar en zeiden, dat ze er veel te groot voor was, omdat ze al acht was, maar moeder zei: „Och, láát ze maar, ze is ook altijd zoo alleenig, jullie hebben mekaar.”

Ook ging ze met Beertje op den arm wandelen in 't zonnetje, Woensdags- en Zaterdagmiddags. En de kinderen uit de buurt keken en benijdden haar, omdat ze een beer had, en vroegen of ze „'m ook 's eventjes mochten.” Maar 't nieuwtje was er gauw van af, en toen keken ze niet meer naar Janneke en haar beer.

Maar voor Janneke was Beertje altijd weer opnieuw een genot.

De Zondagsschool, waar Janneke heen ging, werd gehouden in de kerk. En Janneke's klasse zat in 't doophek. Dat was wát 'n echt plaatsje! vonden al de kinderen. Door de hooge schotten zaten ze afgescheiden van de

anderen, zoodat je van hen haast niets hoorde en heelemaal niets zag.

En Janneke hield veel van haar juffrouw.

't Was 'n heeleboel weken, nadat Janneke Beertje gevonden had. Zóóveel weken was 't geleden, dat Janneke den tel kwijt was.

Ze waren aan 't Oude Testament.

De juffrouw legde uit wat 'n *offer* was.

En toen zei ze: „Offers, zooals de Israëlieten brachten, behoeven wij nu niet meer te brengen. En toch spreken we nog wel eens van een „offer”. Als we aan een ander iets geven, dat we heel graag zelf zouden gehouden hebben, dan is dat een offer. En als we dat doen uit liefde tot den Heer, dan is dat een offer aan Hem. Zoo kan een cent, dien we uitsparen om aan de zending te geven of in de armenbus te doen, een offer zijn aan den Heer. Wie weet me zoo iets uit het Nieuwe Testament te noemen, waarvan de Heer Jezus zei, dat het een echt offer was?”

„'t Penningske van de weduwe,” zei een vluggertje.

„Juist. Was zij de eenige, die wat in die offerbus van den tempel wierp?”

„Nee, een heeleboel rijke menschen hadden er al wat ingedaan.”

„En waarom sprak de Heer dan juist over haar penningske?”

„Omdat ze alles gegeven had, wat ze had,” antwoordde hetzelfde vluggertje.

„Ja, zie je, dáárom was haar penningske een offer aan God, omdat ze er iets voor opofferde: ze gaf er haar eten voor den volgenden dag mee weg. Stel je eens voor, dat er een kind is, dat een kast vol speelgoed heeft, met wel vier bouwdoozen er in. Hij heet Frans. Aan Frans wordt gevraagd of hij iets van zijn speelgoed weg wil geven. Hij kiest de bouwdoos, waar hij 't minst om geeft. 't Gaat hem niets aan z'n hart, want hij heeft er nog drie over, en nog zooveel ander speelgoed. Dàt is geen offer!

Maar daar is een andere jongen. Hij heet Wim. Wim heeft weinig speelgoed en maar één bouwdoos, en daar is hij erg op gesteld, omdat hij er zooveel van bouwen kan. Daar leert Wim een arm ziek jongetje kennen, dat heelemaal niets heeft om mee te spelen. Wim heeft zóó met hem te doen, dat hij besluit om zijn bouwdoos aan dat arme zieke jongetje te geven. Die Wim heeft een offer gebracht.

Nu bedenk ik meteen, dat ik heusch zoo'n

arm ziek jongetje ken, die niets heeft als een oude schaar en wat kranten, waar hij poppetjes en dieren en huisjes van knipt. Maar dat heeft hij al zoo lang gedaan, en 't gaat hem vervelen. Ik heb hem een prentenboek gebracht, maar dat heeft hij ook al uitgekeken. Van lezen wordt hij te moe. En toch zal hij nog wel een heelen tijd moeten liggen. En hij is veel alleen, want zijn moeder gaat uit werken.

Misschien zijn er onder jullie wel een paar, die iets te missen hebben van hun speelgoed — die dus iets willen offeren voor dat arme zieke jongetje.”

Waarom kwam er opeens zoo'n verschrikte uitdrukking in Janneke's oogen? De juffrouw zag 't niet, want toen ze dit zei, dacht ze aan Teuntje van den kruidenier en Elsje van den slager, omdat ze wist, dat *die* zeker wel wat te missen zouden hebben. /

Maar bij Teuntje en Elsje ging wat de juffrouw zei, 't eene oor in en 't andere weer uit. Maar het zonk in Janneke's hartje. En daarom schrikte zij er van.

Beertje? Beertje was *haar* eenige schat. Moest ze hem geven voor 't arme zieke jongetje? Hij kon niet lezen — met Beertje

zou hij kunnen spelen. Hij was dikwijls alleen — Beertje zou hem gezelschap houden. Pop-petjes knippen verveelde hem — Beertje verveelde je nooit, dat wist Janneke *te* goed!

Maar.... er was zoo'n groote *maar!* Maar dan zou *zij* Beertje missen. *Zij* zou hem niet meer aaien, vóór ze naar school ging. Als ze thuiskwam, zou ze hem niet meer in zijn hoekje vinden, en hem 's avonds niet meer mee naar bed kunnen nemen.

Janneke wist nu wat een *offer* was, en ook wát een offer 't zijn zou om Beertje weg te geven.

Beertje houden? — Beertje geven? — tusschen die twee gedachten leefde Janneke al de dagen van die week. Soms dacht ze er niet aan, en dan opeens weer wel.

Toen was 't weer Zondag.

Buiten bij de kerk stonden groepjes pratende Zondagsschoolkinderen; anderen kwamen be-daard aanloopen, want de klok had nog niet geslagen.

Door de open deur ging Janneke ongemerkt naar binnen.

Haar juffrouw was bezig de zangboeken op de plaatsen te leggen. Janneke ging naar de juffrouw toe, haalde Beertje van onder

haar keepje te voorschijn, en zei: „Voor 't arme, zieke jongetje . . . wil u 'm vragen of ie lief voor 'm zal zijn?”

Daar stond zóóveel te lezen op Janneke's gezichtje, dat de juffrouw dadelijk dacht aan wat zij den vorigen Zondag gezegd had over een *offer*.

En daarom zei ze: „Wat zal ie dáár blij mee zijn! 't Is net iets voor Henkie. Weet je wàt, Janneke, wacht straks op me, dan gaan we samen naar hem toe, om 't te brengen.”

En daar de klok sloeg en meteen de heele kinderschaar zich door de deur drong, zei ze haastig: „Kijk, we zullen hem zoo lang hier zetten, in 't hoekje van 't voorlezersbankje — dan ziet niemand 'm, en *wij* alleen weten, dat Beertje daar zit.”

't Was een heel ander Zondagsschool-uur dan anders, vond Janneke. Zeker omdat ze dat geheim met de juffrouw had, en de anderen daar niets van wisten. Maar misschien ook wel, omdat zij Beertje zoo dichtbij wist, daar in 't hoekje van 't voorlezersbankje — omdat Beertje nu ook op Zondagsschool was.

„Pak jij de boekjes maar voor me bij

elkaar," zei de juffrouw, toen Janneke bij 't weggaan van de anderen bleef dralen.

Toen alles was opgeruimd, werd Beertje uit het voorlezersbankje gehaald.

„Berg jij 'm maar weer onder je keep; de anderen hebben er niets mee nodig.”

Dat vond Janneke ook. En met Beertje tegen zich aangedrukt, stapte zij naast de juffrouw voort, straat in, straat uit, steeg in, steeg door, tot de juffrouw eindelijk bleef staan en zei: „Hier is 't.”

De deur van 't mangelzaakje beneden kon je zoo open doen, toen een trap op, en over een donker portaalje kwamen ze in een voorkamer, waar je de huizen van den overkant heel dicht bij je hadt.

Bij 't raam stond een ijzeren ledikantje, en daarin lag een mager, bleek jongetje. Hij was alleen met zijn moeder. Vader was met de andere kinderen gaan wandelen.

„Dag Henkie. — Janneke is uit Zondagschool met me mee gekomen, omdat ze wat voor je had om mee te spelen.”

Henk keek naar Janneke.

En Janneke haalde Beertje onder haar keepje vandaan.

Beertje had toch iets, dat dadelijk tot een

kinderhart sprak! — was 't zijn eene oog, z'n kaalheid of iets anders? — want er kwam iets stralends over Henk z'n mat gezichtje, en hij strekte zijn handjes uit.

Nu kwam *het* oogenblik voor Janneke: ze moest Beertje afstaan.

Langzaam reikte ze hem over en toen.... snikte zij 't opeens uit, tegen de juffrouw aan.

Verschrikt keek Henkie van Beertje naar Janneke en toen naar de juffrouw. Ja, *die* moest hier helpen. Ze zei: „Hij is er zóó blij mee, Janneke,” want ze begreep, dat dit haar troosten moest. En toen ging ze naast Henkie's bed zitten, en vertelde hem, dat Janneke éven hilde, omdat 't haar zoo aan haar hart ging om van Beertje te scheiden — omdat het een *offer* was en 'n offer je altijd 'n beetje pijn doet. Maar dat ze 't toch graag voor Henkie over had, want dat ze 't heelemaal uit 'r eigen deed, dat ze 't zelf had bedacht, en niemand gezegd had, dat ze 't doen moest. En Henkie knikte, omdat hij begreep — en Janneke knikte, omdat het precies zoo was als de juffrouw zei.

En terwijl de juffrouw toen verder in de kamer wat met Henkie's moeder ging praten, stond Janneke er naar te kijken, hoe Henkie Beertje kunsten liet maken op zijn deken.

„Zal je lief voor 'm zijn?“ vroeg Janneke.
„k Hou nou al van 'm,“ was Henkie's antwoord, en daar was Janneke tevreden mee.

„Ben je al aan de bouwplaat begonnen, die ik van de week voor je heb meegebracht?“ vroeg de juffrouw nog, eer ze wegging.

„Ja, eventjes,“ zei Henkie, ... „en als ie af is, is ie voor haar,“ en hij wees naar Janneke.

„En Janneke komt nog wel 's kijken, hoe Beertje en jij 't maken.“

Weken en weken moest Henkie liggen, eer zijn heupziekte beter was.

Al dien tijd was Beertje zijn trouwe kameraad, tegen wien hij praatte en met wien hij speelde.

Eindelijk was Henkie zoover, dat hij weer loopen mocht en op straat kon spelen. Toen had hij Beertje niet meer nodig.

Nu had *hij* 'n geheim met de juffrouw van de Zondagsschool.

Op een Woensdagmiddag ging hij met haar op stap, naar Janneke toe. Hij droeg een pakje in bruin papier.

„Dáár,“ zei hij tegen Janneke, „heb je 'm weer terug, en nog wel bedankt.“

Wat 't was, dat voelde Janneke met haar vingers en met haar hartje.

Toen 't papier er af was, ja, daar was Beertje weer, ouwe lieve Beertje met z'n eene oog en nòg 'n beetje kaler.

Maar 't was tòch Beertje!

En Janneke voelde zich weer rijk.

